

A NEW COURSE IN READING PALI

Bài 4.2

Đoạn kinh 3.1 (Dhp)

na bhaje pāpake mitte, na bhaje purisādhame.
bhajetha mitte kalyāṇe, bhajetha purisuttame.

Từ vựng đoạn kinh 3.1

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Na	Không	Phụ
2	Bhajati	Liên hệ, kết giao	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
3	Pāpaka	Ác	Tính
4	Mittam Mitto	Bạn, bằng hữu	Danh, trung Danh, nam
5	Puriso	Người, đàn ông	Danh, nam
6	Adhama	Thấp, kém, hạ tiện	Tính
7	Kalyāṇa	Tốt, có nét hạnh	Tính
8	Uttama	Cao thượng	Tính

Ngữ pháp đoạn kinh 3.1

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 3.1
1	NA	NA	NA

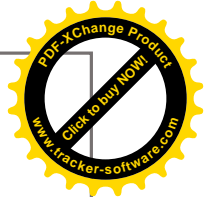
Đoạn kinh 3.2-3.3 (Dhp)

sabbe tasanti daṇḍassa, sabbe bhāyanti maccuno.
attānaṃ upamaṃ katvā, na haneyya na ghātaye.

sabbe tasanti daṇḍassa, sabbesaṃ jīvitam piyaṃ.
attānaṃ upamaṃ katvā, na haneyya na ghātaye.

Từ vựng đoạn kinh 3.2-3.3

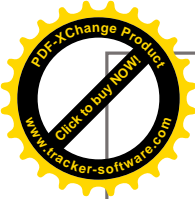
STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Sabba	Tất cả	Tính
2	Tasati	Sợ hãi, run sợ (Công thức: tasati + sở hữu cách)	Động, hiện tại, chủ động, mô tả

3	Daṇḍo	Gậy gộc	Danh, nam
4	Bhāyati	Lo sợ, sợ hãi (Công thức: bhāyati + sở hữu cách)	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
5	Maccuno	Cái chết (sở hữu cách số ít của Maccu)	Danh, nam
6	Attānaṃ	Ngã, bản thân (trực bổ cách số ít của Attan)	Danh, nam
7	Upamā	Ngang bằng, tương tự, ví dụ, cái so sánh	Danh, nữ
8	Katvā	Sau khi làm	Động từ bất biến của Karoti
9	X upamaṃ karoti	Lấy X làm ví dụ, lấy X làm cái so sánh (X là danh từ trực bổ cách)	
10	Na	Không	Phụ
11	Hanati	Giết, gây thương tích	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
12	Ghātayati	Xui bảo giết	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
13	Jivitaṃ	Sự sống, sinh mạng	Danh, trung
14	Piya	Đáng yêu, đáng quý	Tính

Ngữ pháp đoạn kinh 3.2-3.3

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 3.2-3.3
1	Động từ kết hợp với 2 danh từ trực bổ cách	<p>Trong Pali, có một số động từ thay vì kết hợp với 1 danh từ trực bổ cách để làm túc từ trực tiếp cho nó, thì lại kết hợp với 2 danh từ trực bổ cách <i>cùng một lúc</i>, khi đó sự kết hợp này làm thành 1 công thức có ý nghĩa riêng.</p> <p>Với [X Karoti Y], ta có:</p> <p>X Karoti Y = lấy X làm Y Hoặc X Karoti Y = lấy Y làm X</p> <p>(X, Y là 2 danh từ trực bổ cách)</p>	attānaṃ upamaṃ katvā

Đoạn kinh 3.4-3.5 (Dhp)

bahum pi ce sahitaṃ bhāsamāno, na takkaro hoti naro pamatto.
gopova gāvo gaṇayaṃ paresaṃ, na bhāgavā sāmāññaṃ hoti.

appampi ce sahitaṃ bhāsamāno, dhammassa hoti anudhammacārī.
rāgaṇa dosaṇa pahāya moham, sammappajāno suvimuttacitto.
anupādiyaṇo idha vā huraṃ vā, sa bhāgavā sāmāññaṃ hoti.

Từ vựng đoạn kinh 3.4-3.5

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Bahum	Nhiều (trực bổ cách số ít)	Tính
2	Pi	Và	Phụ
3	Ce	Nếu	Phụ
4	Sahitaṃ	Kinh điển	Danh, trung
5	Bhāsati	Nói	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
6	Na	Không	Phụ
7	Takkaro	Người làm việc đó (Tad + karo)	Danh, nam
8	Hoti	Thì, là	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
9	Naro	Người, đàn ông	Danh, nam
10	Pamatta	Dễ dãi	Tính
11	Gopo	Người chăn bò	Danh, nam
12	Iva	Giống như	Phụ
13	Gāvo	Bò (trực bổ cách số nhiều của go)	Danh, nam
14	Gaṇayaṃ	Đếm (Chủ cách số ít)	Hiện tại phân từ, nam
15	Paro	Người khác, cái khác	Danh, nam
16	Bhāgavā	Người dự phần (chủ cách số ít của bhāgavant)	Danh, nam
17	Sāmāññaṃ	Trạng thái người tu tập, trạng thái Sa Môn	Danh, trung
18	Appa	Nhỏ, ít	Tính
19	Dhammo	Pháp	Danh, nam
20	Anudhammacārī	Người hành theo Pháp (chủ cách số ít của anudhammacārin)	Danh, nam
21	Rāgo	Tham	Danh, nam
22	Ca	Và, hoặc	Phụ
23	Doso	Sân	Danh, nam
24	Pahāya	Sau khi từ bỏ	Động từ bất biến

25	Moho	Si	Danh, nam
26	Sammappajāno	Người tỉnh giấc	Danh, nam
27	Suvimuttacitto	Người có tâm đã được giải thoát	Danh, nam
28	Anupādiyāno	Không dính mắc (chủ cách số ít)	Hiện tại phân từ của anupādiyati
29	Idha	Ở đây, kiếp này	Trạng
30	Vā	Và, hoặc	Phụ
31	Huraṃ	Kiếp sau	Trạng
32	Sa	Người ấy, cái ấy	Đại từ nhân xưng/chỉ định

Ngữ pháp đoạn kinh 3.4-3.5

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 3.4-3.5
1	NA	NA	NA

Đoạn kinh 3.6-3.10 (Dhp)

piyato jāyatī soko, piyato jāyatī bhayaṃ.
piyato vip̐pamuttassa, natthi soko kuto bhayaṃ.

pemato jāyatī soko, pemato jāyatī bhayaṃ.
pemato vip̐pamuttassa, natthi soko kuto bhayaṃ.

ratiyā jāyatī soko, ratiyā jāyatī bhayaṃ.
ratiyā vip̐pamuttassa, natthi soko kuto bhayaṃ.

kāmato jāyatī soko, kāmato jāyatī bhayaṃ.
kāmato vip̐pamuttassa, natthi soko kuto bhayaṃ.

taṇhāya jāyatī soko, taṇhāya jāyatī bhayaṃ.
taṇhāya vip̐pamuttassa, natthi soko kuto bhayaṃ.

Từ vựng đoạn kinh 3.6-3.10

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Piyo Piyaṃ	Cái được yêu thích, người được yêu thích	Danh, nam Danh, trung
2	Jāyatī = Jāyati	Sinh ra, sinh lên (nguyên âm i được trường hóa để đáp ứng luật thơ Pali)	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
3	Soko	Buồn khổ, âu sầu	Danh, nam

4	Bhayaṃ	Nỗ sợ hãi, sự sợ hãi	Danh, trung
5	Vippamutto	Người đã giải thoát	Danh, nam
6	Natthi	Không có, không tồn tại	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
7	Kuto	Từ đâu?	Trạng từ nghi vấn
8	Pemaṃ	Tình yêu, sự duyên ái	Danh, trung
9	Rati	Tình yêu, sự dính mắc	Danh, nữ
10	Kāmo	Ái dục	Danh, nam
11	Taṇhā	Khát ái, sự khao khát	Danh, nữ

Ngữ pháp đoạn kinh 3.6-3.10

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 3.6-3.10
1	NA	NA	NA

Đoạn kinh 8 (Dhp)

yo ca pubbe pamajjitvā, pacchā so nappamajjati.
somaṃ lokaṃ pabhāseti, abbhā muttova candimā.

Từ vựng đoạn kinh 8

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Yo	Người mà, cái mà	Đại từ quan hệ
2	Ca	Và, hoặc	Phụ
3	Pubbe	Trong quá khứ	Trạng
4	Pamajjati	Dễ dôi	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
5	Pacchā	Sau đó	Trạng
6	So	Người ấy, vật ấy	Đại từ nhân xưng/chỉ định
7	Somaṃ	So + imaṃ	
8	Imaṃ	Vật ấy, người ấy	Đại từ nhân xưng/chỉ định
9	Loko	Thế gian	Danh, nam
10	Pabhāseti	Làm cho cái gì sáng lên, tỏa sáng cái gì	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
11	Abbhā	Mây	Danh, trung
12	Muttova	Mutto + iva	
13	Mutta	Giải thoát, thoát khỏi	Tính
14	Iva	Giống như	Phụ
15	Candimā	Mặt trăng	Danh, nam

Ngữ pháp đoạn kinh 8

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 8
1	NA	NA	NA

Bài đọc thêm

[1] Sacchikatvā dukkhāni, bālo sappañño bhavati (Erasmus)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Sacchikatvā	Trải nghiệm	Động bất biến
2	Dukkham	Sự khổ, cái khổ	Danh, trung
3	Bālo	Kẻ ngu, người ngốc	Danh, nam
4	Sappañña	Có trí	Tính
5	Bhavati	Trở nên	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Latin		Malo accepto stultus sapit	

[2] Ñānam bhavēyya kītaṃ, tad bhavēyya anuttaraṃ (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Ñānam	Trí, trí tuệ, sự hiểu biết	Danh, trung
2	Bhavēyya	Thì, là	Động, chủ động, cầu khiến
3	Kīta	Được mua	Tính
4	Tad/tam	Người đó, vật đó [chủ cách, số ít, trung tính]	Đại nhân xưng/chỉ định 3
5	Anuttara	Tốt nhất	Tính
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Anh hiện đại		Bought wit is best	

[3] Ācareyyāsi ca devatāhi yathā sabbe purisā suṇeyyūṃ tuvaṃ; ācareyyāsi ca narehi yathā devatā passeyyūṃ tuvaṃ (Song cú Latin)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Ācareyya	Cư xử, đối xử	Động, chủ động, cầu khiến
2	Ca	Và, hoặc	Phụ
3	Devatā	Vị trời	Danh, nữ
4	Yathā	Giống như	Phụ
5	Sabbe	Tất cả [chủ cách, số nhiều, nam tính]	Tính
6	Puriso	Con người	Danh, nam
7	Suṇeyya	Nghe	Động, chủ động, cầu khiến

8	Tvaṃ	Bạn	Đại nhân xưng 2
9	Naro	Con người	Danh, nam
10	Passeyya	Nhìn	Động, chủ động, cầu khiến
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Latin		<i>Sic age cum superis, quasi te plebs audiat omnis; sic age cum populo, dii quasi te videant</i>	

[4] Kasmā gopesi suvānaṃ bhussamāno sayamaṃ? (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Kasmā	Tại sao	Trạng
2	Gopeti	Bảo vệ	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
3	Suvāno	Con chó	Danh, nam
4	Bhussamāna	Sủa	Hiện phân
5	Sayamaṃ	Tự mình	Trạng
Ghi chú ngữ pháp		Khi hiện tại phân từ bỏ nghĩa cho một đại từ nhân xưng mà không rõ tính của đối tượng biểu đạt đại từ đó – chẳng hạn: ‘Tôi’ có thể là nam, có thể là nữ, ‘Bạn’ có thể là nam có thể là nữ... thì hiện tại phân từ sẽ lấy tính Nam.	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>Why keep a dog and bark yourself?</i>	

[5] Bhīrukāni anekavāraṃ maranti pure maraṇaṃ (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Bhīrukaṃ	Người hèn nhất	Danh, trung
2	Anekavāraṃ	Nhiều lần	Trạng
3	Marati	Chết	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
4	Pure	Trước khi [kết hợp với danh từ chỉ thời gian]	Trạng
5	Maraṇaṃ	Cái chết, sự chết	Danh, trung
Ghi chú ngữ pháp		[maraṇaṃ] là trực bổ cách chỉ thời gian, tức [lúc chết, thời điểm chết]	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>Cowards die many times before their death</i>	